

Spontan pustetest (SBT)

Kriterier for å starte SBT (skal forordnes av lege):

- Kriteriene er veiledende for vurdering av om pasienten er klar for avvenning og individuelle vurderinger må gjøres.
- Årsaken til respiratorbehandling er tilstrekkelig behandlet ^{2,6,9}
- Pasienten er våken og rolig, eventuelt kun lett sedert ^{2,6,9}
- Pasienten skal ha egenrespirasjon/evne til å initiere inspiratorisk innsats
- $\text{PaO}_2 / \text{FiO}_2 \geq 20 \text{ kPa}$ eller SpO_2 over 90% ^{2,5,6,8}
- $\text{FiO}_2 \leq 0,5$ ⁸
- $\text{PEEP} \leq 8 \text{ cm H}_2\text{O}$ ^{2,6,8}
- $\text{pH} > 7,25$ ^{2,5,8}
- $\text{RSBI} < 105$ ^{2,4}
- Systolisk BT 90-180 mmHg. Liten dose pressor akseptabelt ^{2,5,6,8,9}
- Hemoglobinnivå $> 7 \text{ g/dl}$ ^{8,10}

Pasienten skal informeres

Mislykket SBT

- Kontakt lege for å identifisere og korrigere årsak
- Gi stabil og komfortabel respiratorbehandling
- Utfør ny SBT når pasienten vurderes som klar i henhold til kriterier for å starte avvenning (se over), tidligst neste dag ^{2,6}

Gjennomfør SBT^{2,3,6,8,9}

- **Velg enten T-stykke / kunstig nese eller TS 5-8 cm H₂O, PEEP ≤ 5**
Unntak: Ved tubestørrelse ≤ 7 mm bør man bruke respirator med trykkstøtte 5-8 cmH₂O
- Pasienten må minst gjennomføre 30 min i første SBT-forsøk for at testen kan vurderes som vellykket
- Ved tidligere mislykket SBT kan man vurdere å øke varighet av testen til opp mot 120 min
- **Avbryt testen hvis pasienten ikke oppfyller alle kriteriene for vellykket SBT**

Vellykket SBT^{2,6,7}

- Lege vurderer ekstubasjon/dekanylering
- Faktorer assosiert med mislykket ekstubasjon:
  - Store mengder sekresjon
  - Redusert hostekraft
  - Luftveisobstruksjon
  - Nevrologiske sykdommer
  - Delir
  - Positiv væskebalanse
  - Kronisk hjerte-/lungesykdom
- Vurder NIV etter ekstubasjon, spesielt hos KOLS pasienter

Kriterier for vellykket SBT^{2,8,9}

- Respirasjonsfrekvens < 35 eller endring $< 50\%$
- Oksygensaturasjon $\geq 90\%$
- $\text{PaO}_2 > 6,7-8 \text{ kPa}$
- $\text{pH} > 7,32$ eller et fall mindre enn 0,07 pH enheter.
- PaCO_2 bør ikke øke mer enn 1-1,3 kPa
- Hjerterefrekvens $< 140 \text{ slag/min}$ / ikke endring $> 20\%$
- Systolisk BT 90-180 mmHg / ikke endring $> 20\%$
- **Kliniske observasjoner:**
Tegn på mislykket SBT:
Svetting, klamhet, agitasjon, engstelse, dyspne, økt bruk av respirasjonsmuskler